

Įsigaliojus naujiems teisės aktams, Užimtumo tarnyba ėmė lanksčiau vertinti klientus, kurie atsisako siūlomo tinkamo darbo: bedarbio statuso netenkama po antro tokio atsisakymo per 12 mėnesių. Tačiau tuo pačiu remiantis naujo įstatymo nuostatomis imta taikyti griežtesnę atsakomybę tiems, kurie nelegaliai dirba ar vykdo nelegalią veiklą, gauna nelegalias pajamas.

Pernai tinkamo darbo pasiūlymo be svarbių priežasčių antrą kartą atsisakę 908 asmenys neteko bedarbio statuso. Dažniausiai jie nevykdė pareigos atvykti priimti darbo pasiūlymo – dėl to statuso neteko 9,5 tūkst. asmenų. Neatvykimas sudaryti individualaus užimtumo veiklos plano – irgi pažeidimas. Dėl šios priežasties statuso neteko 4,7 tūkst. klientų.

„Keičiasi požiūris – klientai atsakingiau vertina paslaugas, labiau apgalvoja veiksmus prieš priimdami sprendimus. Tam įtakos turėjo nuosaikesnė darbo rinka, kai darbo ieškantys žmonės jau ne taip lengvai galėjo keisti darbus ir greitai susirasti kitus. Bedarbio statuso netekimas jiems būtų skaudesnis, todėl dedamos maksimalios pastangos tvariam įdarbinimui, o ne išregistravimui pasiekti“, – teigė Užimtumo tarnybos Paslaugų organizavimo departamento direktorė Brigita Blavaščiūnienė.

Komentuodama sankcijas dėl nelegalaus darbo veiklos, B.Blavaščiūnienė priminė, kad registracija tokiais atvejais nutraukiama be teisės registruotis 6 mėnesius. 2022 m. liepą įsigaliojus Užimtumo įstatymo pakeitimams Užimtumo tarnyba bedarbio statusą panaikina iš karto gavusi pirmąjį pranešimą iš atsakingų institucijų apie asmens nelegalų darbą, nelegalią veiklą ar nelegalias pajamas.

Siekiant ateityje efektyvinti šią veiklą sustiprintas Užimtumo tarnybos ir Valstybinės darbo inspekcijos bendradarbiavimas: reguliariai keičiamasi informacija elektroninėje erdvėje apie nelegaliai dirbančius asmenis.

„Svarbu ir nelegalaus darbo prevencija – darbo ieškantys asmenys šioje srityje yra itin pažeidžiama grupė, dirbdami nelegaliai jie nėra draudžiami ligos, pensijos, nedarbo atvejais. Kartu siekiame apsaugoti žmones nuo darbo santykių pažeidimų, išvengti galimų rizikų ir skatinti ginti savo teises bei nepakliūti į nelegalaus darbo pinkles“, – pridūrė B.Blavaščiūnienė.

Darbdaviams, kurie toleruoja nelegalų darbą, Užimtumo tarnyba taip pat taiko sankcijas – paaiškėjus, kad darbdavys yra gavęs nuobaudą už nelegalų darbą, jis netenka teisės į subsidijas darbo užmokesčiui.

„Vis dėlto nelegalaus darbo atveju svarbiausios yra ne sankcijos, tačiau poveikis ateities gerovei, poveikis aplinkiniams ir šeimos nariams. Bendradarbiaudami su Valstybine mokesčių inspekcija, vykdome švietėjiškus projektus, kurių metu paaiškinamos nelegalaus darbo pasekmės, o nelegalaus darbo atvejų nustatoma mažiau“, – pabrėžė Užimtumo tarnybos atstovė

